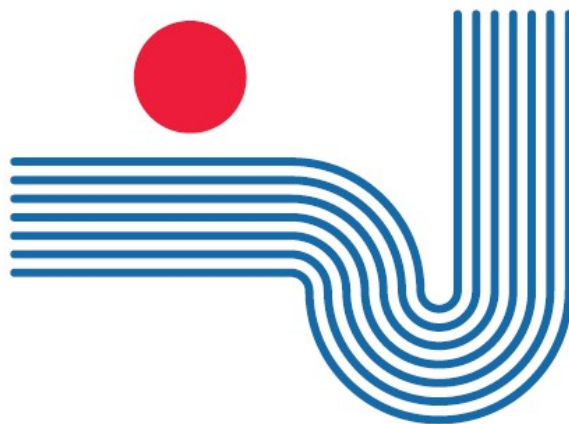

Įvadinis kursas - Naujasis Europinis Bauhauzas ir dizaino tvarumo principai

2 modulis: Naujojo Europinio Bauhauzo (NEB) pagrindiniai principai

2.1 Įvadas į Naujojo Europinio Bauhauzo (NEB) principus

Naujasis Europinis Bauhauzas (NEB) - tai šiuolaikinė iniciatyva, kurią Europos Komisija pradėjo 2020 m. Įkvėpta originalaus Bauhauzo judėjimo, NEB siekia sujungti tvarumą, įtrauktį ir estetiką į naują kultūros ir dizaino paradigmą, kuri padėtų spręsti XXI a. iššūkius. Iniciatyva atspindi platesnius Europos Sąjungos tikslus skatinti tvarumą, inovacijas ir socialinį teisingumą, atsižvelgiant į pasaulinius iššūkius, tokius kaip klimato kaita ir socialinė nelygybė.

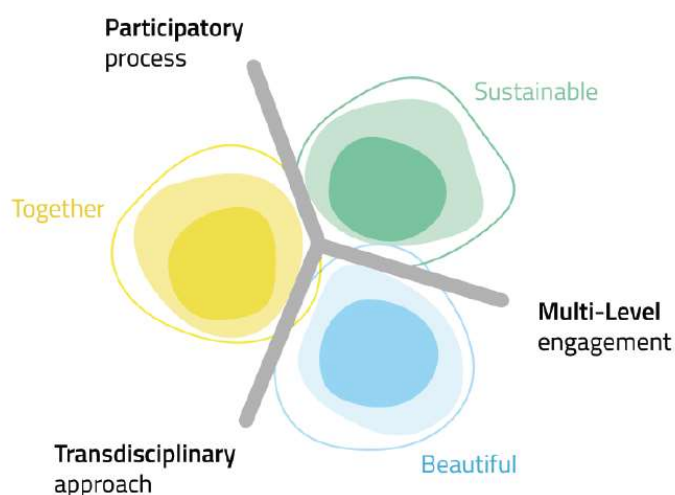
Savo esme NEB yra kūrybinis ir tarpdisciplininis judėjimas, kuriuo siekiama, kad Europos žaliasis kursas taptų apčiuopiama teigiama patirtimi kasdieniame žmonių gyvenime. Jis įkūnija tris pagrindinius principus: tvarumą, įtrauktį ir estetiką, kurių kiekvienas yra labai svarbus kuriant darnesnę ir teisingesnę visuomenę.

1. **Tvarumas:** Tvarumas yra NEB veiklos pagrindas. Iniciatyva skatina idėją, kad mūsų aplinka, gaminiai ir sistemos turi būti kuriami darnoje su gamtos pasauliu. Tai apima anglies pėdsako mažinimą, atsinaujinančių medžiagų naudojimą ir užtikrinimą, kad dizaino procesai ir rezultatai

prisidėtų prie žiedinės ekonomikos. NEB projektuose skatinama taikyti tvarią praktiką, kurią galima pritaikyti plačiu mastu, taip prisidedant prie pasaulinių pastangų kovoti su klimato kaita.

2. **Įtrauktis:** Įtrauktis NEB kontekste reiškia, kad visi visuomenės nariai gali dalyvauti ir gauti naudos iš pertvarkos siekiant ekologiškesnės ateities. Šis principas reiškia socialinių skirtumų mažinimą, įvairovės skatinimą ir užtikrinimą, kad visi, nepriklausomai nuo jų socialinės ir ekonominės padėties, galėtų naudotis tvaraus dizaino teikiamais privalumais. NEB projektai siekia būti socialiai atsakingi, tenkinti įvairių bendruomenių poreikius ir skatinti priklausymo ir dalyvavimo jausmą.

3. **Estetika:** NEB neapsiriboja vien tik grožiu. Čia estetika susijusi su erdvių ir produktų kūrimu, kurie yra ne tik funkcionalūs ir tvarūs, bet ir praturtinantys bei malonūs patirti. NEB pabrėžia emocinių ir jutiminių ryšių svarbą dizaine, nes tiki, kad graži, gerai sukurta aplinka gali įkvėpti žmones ir pagerinti jų savijautą. Tokiu dėmesiu estetikai siekiama, kad perėjimas į tvarią ateitį taptų patrauklus ir pageidautinas procesas.

Praktikoje NEB skatina tarpdisciplininį požiūrį į dizainą ir problemų sprendimą, suburdama architektus, dizainerius, inžinierius, mokslininkus ir piliečius. Ji skatina eksperimentuoti ir diegti naujoves naudojant naujas medžiagas, technologijas ir procesus. Tokiu būdu NEB siekia puoselėti naują Europos identitetą, kurio pagrindas - tvarumas, kūrybiškumas ir socialinis teisingumas.

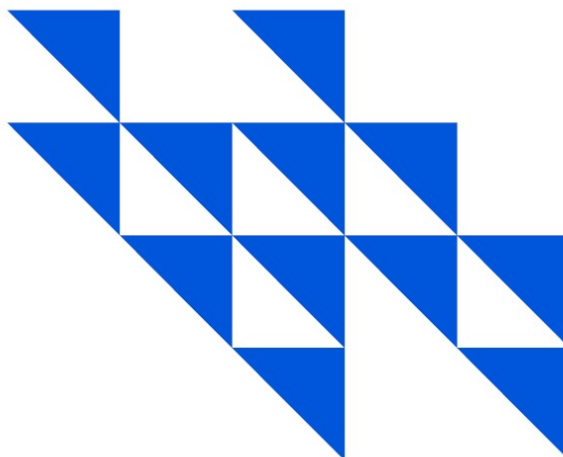
NEB taip pat yra dalyvaujamas judėjimas, kviečiantis prisidėti visus visuomenės sluoksnius. Įvairiose laboratorijose, forumuose ir viešose konsultacijose NEB renka įvairių suinteresuotųjų šalių įžvalgas ir idėjas, užtikrindama, kad jos principai būtų taikomi taip, kad jie būtų aktualūs ir veiksmingi įvairiomis aplinkybėmis ir įvairiose bendruomenėse.

Apibendrinant galima teigti, kad Naujasis Europinis Bauhauzas - tai į ateitį orientuota iniciatyva, kuria siekiama sukurti tvarią, įtraukią ir estetišką ateitį. Derindama pirminio Bauhauzo pamokas su neatidėliotinais šiandienos poreikiais, NEB yra pasirengusi sukurti naują dizaino erą, kuri būtų tiek pat socialiai sąmoninga, kiek ir novatoriška.

2.2 NEB priemonių tyrimas

Naujojo Europinio Bauhauzo (NEB) iniciatyva siūlo įvairias priemones, padedančias rengti ir įgyvendinti jos principus atitinkančius projektus. Šios priemonės skirtos padėti dizaineriams,

architektams, politikos formuotojams ir piliečiams paversti NEB vertybes - tvarumą, įtrauktį ir estetiką - praktiniais rezultatais. Panagrinėkime kai kurias pagrindines NEB sistemoje esančias priemones.

1. NEB priemonių rinkinys: NEB priemonių rinkinys yra išsamus šaltinis, skirtas padėti asmenims ir organizacijoms taikyti NEB principus savo projektuose. Jame pateikiama geriausia praktika, atvejų analizės, gairės ir metodikos, kurias galima pritaikyti įvairioms aplinkybėms. Priemonių rinkinys sudarytas taip, kad padėtų naudotojams atsižvelgti į tris NEB ramsčius - tvarumą, įtrauktį ir estetiką - ir kartu į ekonominį gyvybingumą bei socialinį poveikį.

Pavyzdžiui, priemonių rinkinyje siūlomos tokios poveikio aplinkai mažinimo strategijos, kaip tvarių medžiagų naudojimas, energijos vartojimo efektyvumo optimizavimas ir žiedinės ekonomikos praktikos skatinimas. Jame taip pat pateikiamos bendruomenių įtraukimo į dizaino procesą priemonės, užtikrinančios, kad projektai atspindėtų įvairias perspektyvas ir atitiktų visų suinteresuotųjų šalių poreikius.

[Spauskite čia, jei norite atsisiųsti visą NEB priemonių rinkinį](#)

2. NEB laboratorijos: NEB laboratorijos tai eksperimentinės erdvės, kuriose galima išbandyti naujas idėjas ir sprendimus, prieš juos išvystant. Šiose laboratorijose suburiamos tarpdisciplininės komandos, kurios sprendžia konkrečius uždavinius, susijusius su NEB tikslais. Tai inovacijų centrai, kuriuose dizaineriai, inžinieriai, mokslininkai ir bendruomenės nariai gali bendradarbiauti įgyvendinant projektus, kurie praplečia tradicinio dizaino ir architektūros ribas.

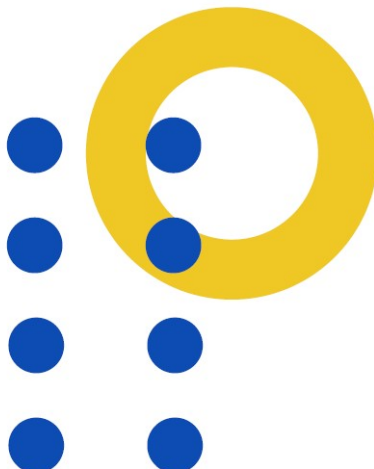
Laboratorijose daugiausia dėmesio skiriama realiam naudojimui, todėl dalyviai gali kurti prototipus ir išbandyti savo idėjas kontroliuojamoje aplinkoje. Šis pasikartojantis procesas užtikrina, kad galutiniai rezultatai būtų ne tik novatoriški, bet ir praktiški bei veiksmingi siekiant NEB tikslų.

3. Bendradarbiavimo platformos: NEB pabrėžia įvairių sektorių ir disciplinų bendradarbiavimo svarbą. Kad tai palengvintų, ji siūlo įvairias skaitmenines platformas, kuriose suinteresuotieji subjektai gali bendrauti, dalytis idėjomis ir bendradarbiauti įgyvendinant projektus. Šios platformos apima diskusijų forumus, projektų derinimo paslaugas ir išteklių bei patirties duomenų bazes. Tikslas - sukurti gyvybingą, tarpusavyje susijusią NEB specialistų bendruomenę, kuri galėtų mokytis vieni iš kitų ir kartu dirbti siekdama pokyčių.

4. Finansavimo ir paramos mechanizmai: Siekdama paskatinti su NEB suderintų projektų rengimą, Europos Komisija sukūrė keletą finansavimo programų ir paramos mechanizmų. Jie apima dotacijas, paskolas ir techninę pagalbą projektams, kurie rodo tvirtą įsipareigojimą

laikytis NEB principų. Finansavimas skirtas remti ir didelio masto iniciatyvas, ir mažesnius, paprastus projektus, užtikrinant, kad NEB poveikis būtų juntamas įvairiu mastu ir įvairiomis aplinkybėmis.

Be to, NEB teikia rekomendacijas, kaip užsitikrinti finansavimą ir orientuotis dažnai sudėtingoje Europos ir nacionalinių finansavimo galimybių aplinkoje. Ši parama padeda užtikrinti, kad novatoriškos ir tvarios idėjos galėtų būti įgyvendintos net ir tiems, kurie turi ribotus išteklius.

5. Švietimo ištekliai ir mokymas: NEB pripažįsta švietimo svarbą skleidžiant savo principus. Todėl ji siūlo įvairius švietimo išteklius ir mokymo programas, skirtas tiek specialistams, tiek plačiajai visuomenei. Šie ištekliai apima dirbtuves, internetinius kursus ir mokomąją medžiagą, kurioje aptariamos tokios temos kaip tvarus projektavimas, bendruomenės įtraukimas ir tarpdisciplininis bendradarbiavimas.

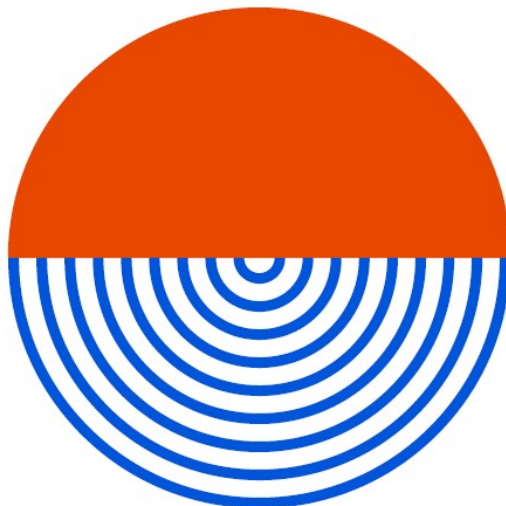
Suteikdama šias priemones, NEB įgalina asmenis ir organizacijas imtis aktyvaus vaidmens formuojant tvarią ir įtraukią ateitį. Dėmesys švietimui užtikrina, kad NEB principai būtų ne tik suprantami, bet ir veiksmingai taikomi praktikoje.

Išvados

Naujojo Europinio Bauhauzo iniciatyvos teikiamos priemonės yra labai svarbios, kad jos ambicinga vizija virstų konkrečiais veiksmais. Nesvarbu, ar tai būtų NEB priemonių rinkinys, laboratorijos, bendradarbiavimo platformos, finansavimo mechanizmai, ar švietimo ištekliai, šios priemonės suteikia paramą, kurios reikia kuriant tvarius, įtraukius ir estetiškai turtingus projektus. Naudodamiesi šiais iškoliais, NEB judėjimo dalyviai gali prisidėti prie ateities, atitinkančios Naujojo Europinio Bauhauzo principus, kūrimo.

2.3 Bauhauzo ir NEB principų lyginamoji analizė

Naujojo Europinio Bauhauzo (NEB) iniciatyva semiasi įkvėpimo iš pirminio Bauhauzo judėjimo, tačiau taip pat įveda naujų aspektų, kurie atspindi XXI a. iššūkius ir prioritetus. Palyginę Bauhauzo ir NEB principus, galime geriau suprasti, kaip šie du judėjimai susiję ir kaip skiriasi jų požiūris į dizainą, tvarumą ir visuomenę.

1. Filosofija ir kontekstas

- **Bauhauzas:** Bauhauzas buvo įkurtas po Pirmojo pasaulinio karo kilusių socialinių ir politinių sukrėtimų. Bauhauzo filosofija rėmėsi idėja, kad geras dizainas turėtų būti prieinamas visiems, ir tai atspindėjo modernistų tikėjimą pažanga ir dizaino galimybėmis tobulinti visuomenę.
- **NEB:** NEB, nors ir įkvėptas Bauhauzo, yra XXI a. produktas. Ji atsirado reaguojant į šiuolaikinius iššūkius, tokius kaip klimato kaita, socialinė nelygybė ir tvaraus vystymosi poreikis. NEB išplečia Bauhauzo filosofiją, daugiau dėmesio skirdama aplinkos tvarumui ir socialinei įtraukčiai. Ji pabrėžia, kad dizainas turi būti ne tik funkcionalus ir gražus, bet ir prisidėti prie ekologiškesnio ir teisingesnio pasaulio kūrimo.

2. Pagrindiniai principai

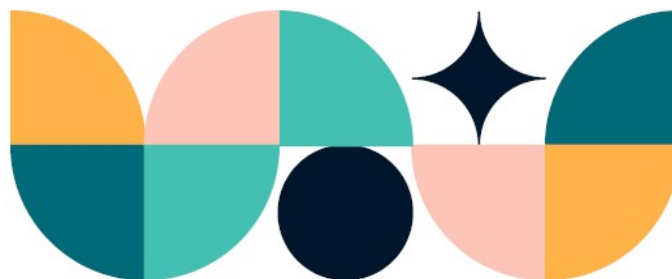
- **Bauhauzas:** Bauhauzo principai rėmėsi idėja, kad „forma seka funkciją“, skatino paprastumą, minimalizmą ir meno bei technologijų vienovę. Judėjimas pirmenybę teikė funkcionalumui, geometrinėms formoms ir nereikalingų ornamentų atsisakymui. Buvo siekiama kurti estetiškus ir praktiškus dizainus, daug dėmesio skiriant masinei gamybai.

- **NEB:** NEB principai yra platesni, apimantys tvarumą, įtrauktį ir estetiką. Nors ji išlaiko Bauhauzo siekį kurti funkcionalų ir gražų dizainą, ji labiau pabrėžia dizaino pasirinkimų poveikį aplinkai ir visuomenei. Tikimasi, kad NEB projektai bus tvarūs, užtikrinant, kad jie kuo labiau sumažins poveikį aplinkai ir prisidės prie visų žmonių gerovės. Pagrindinis NEB principas taip pat yra įtrauktis, atspindintis įsipareigojimą užtikrinti socialinę lygybę ir įvairių bendruomenių dalyvavimą projektavimo procese.

3. Požiūris į technologijas ir inovacijas

- **Bauhausas:** Bauhausas buvo naujų technologijų, ypač susijusių su pramonine gamyba, diegimo pradininkas. Šis judėjimas siekė suderinti meną ir technologijas, tikėdamas, kad mašinų amžiuje galima gaminti aukštos kokybės, įperkamas prekes, kurios pagerintų kasdienį gyvenimą. Bauhauzo estetikoje svarbiausia buvo naudoti šiuolaikines medžiagas, pavyzdžiui, plieną, stiklą ir betoną.
- **NEB:** NEB tęsia Bauhauzo technologiją, tačiau daugiau dėmesio skiria tvarumui. Ji skatina naudoti naujoviškas medžiagas ir procesus, mažinančius poveikį aplinkai, pavyzdžiui, atsinaujinančius energijos šaltinius, perdirbamas medžiagas ir žiedinės ekonomikos praktiką. Į NEB projektus dažnai įtraukiamos skaitmeninės technologijos, kurios pagerina ir projektavimo procesą, ir galutinio gaminio funkcionalumą, kartu užtikrinant, kad šios inovacijos būtų prieinamos ir naudingos plačiam žmonių ratui.

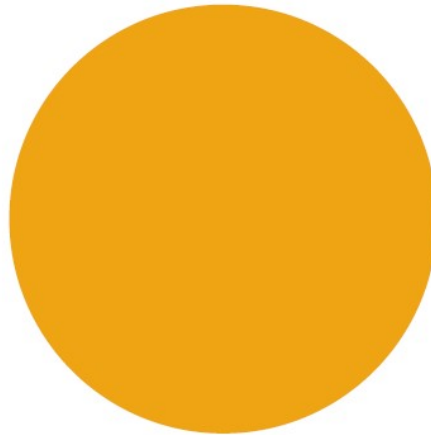

4. Socialinė ir aplinkosauginė atsakomybė

- **Bauhausas:** Nors Bauhausas savo laiku buvo socialiai progresyvus, daugiausia dėmesio skirdamas gyvenimo sąlygų gerinimui pasitelkiant dizainą, jame nebuvo aiškiai kalbama

apie aplinkosauginį tvarumą ar socialinę įtrauktį taip, kaip juos suprantame šiandien. Jo pagrindinis rūpestis buvo demokratizuoti gero dizaino prieinamumą ir integruoti meną į kasdienį gyvenimą.

- **NEB:** NEB perkelia socialinę ir aplinkosauginę atsakomybę į naują lygmenį. Joje aiškiai pabrėžiamas poreikis kurti tvaresnę ir teisingesnę visuomenę, o tai atitinka Europos žaliojo susitarimo tikslus. Tikimasi, kad NEB projektai prisidės prie aplinkos tvarumo, mažins anglies dioksido pėdsaką ir skatins socialinę teisingumą. Tai atspindi šiuolaikinį supratimą apie aplinkosaugos, socialinių ir ekonominių veiksnių tarpusavio ryšį kuriant geresnę ateitį.

5. Estetika ir kultūrinis poveikis

- **Bauhausas:** Bauhausas padarė didžiulę įtaką šiuolaikinei estetikai - nuo architektūros ir baldų iki tipografijos ir grafinio dizaino. Jo akcentuojamas minimalizmas, funkcionalizmas ir geometrinių formų naudojimas tapo išskirtiniais modernistinio dizaino bruožais. Bauhauzo estetika buvo revoliucinė, nes atitrūko nuo puošnių ir tradicinių praeities stilių.
- **NEB:** NEB remiasi Bauhauzo estetikos tradicija, tačiau praplečia ją, kad apimtų platesnį kultūrinių ir jutiminių patirčių spektrą. Ji skatina kurti ne tik minimalius ir funkcionalius, bet ir emociškai rezonuojančius bei kultūrą įtraukiančius dizainus. NEB estetika siekia kurti aplinką, kuri būtų ne tik graži, bet ir įkvepianti, patogi ir atspindinti Europos kultūrų įvairovę.

Išvada

Nors Naujasis Europinis Bauhausas yra stipriai paveiktas pirminio Bauhauzo judėjimo, jis evoliucionavo taip, kad atitiktų unikalius XXI a. iššūkius ir galimybes. NEB išplečia Bauhauzo principus, daugiau dėmesio skirdamas tvarumui ir įtraukčiai, atspindėdamas šiuolaikinį susirūpinimą dėl aplinkos ir socialinės lygybės. Lygindami šiuos du judėjimus galime pamatyti, kaip Bauhauzo palikimas ir toliau naudojamas šiuolaikiniame dizaine, kartu vystantis, kad atitiktų besikeičiančio pasaulio poreikius.

